

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Duś

Ławnik SN Agnieszka Zielonka

Protokolant Karolina Majewska

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. A. M. M.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej

na posiedzeniu w dniu 22 września 2021 r.

odwołania wniesionego przez prokurator A. M. M.

od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym z dnia 12 kwietnia 2021 roku, sygn. akt PK I SD (...) w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w związku 152 § 1 i 2. art. i z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2021 r. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym na wniosek Prokuratora Okręgowego w W. obniżył do 50 % wynagrodzenie prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. A. M. M. W treści uzasadnienia Sąd I instancji wskazał, że w dniu 27 września 2019 roku, na wniosek Prokuratora Regionalnego w S. w sprawie o sygn. RP I Ds. (...), Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym w sprawie o sygn. akt PK I SD (...) podjął uchwałę, na mocy której zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora

Prokuratury Rejonowej w O. A. M. M. za czyn polegający na tym, że: w okresie od dnia 5 listopada 2009 r. do dnia 23 czerwca 2010 w W., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiar, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej pełniąc funkcję Prokuratora Rejonowego w W. przyjęła obietnice korzyści majątkowej w nieustalonej kwocie nie większej niż w wysokości 50.000 zł w związku z pełnieniem wskazanej funkcji, polegającej zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy Prawo o Prokuraturze z dnia 20 czerwca 1985 r. (Dz.U.2011.270.1599) – na kierowaniu Prokuraturą Rejonową i byciu prokuratorem przełożonym prokuratorów Prokuratury Rejonowej, a w efekcie na posiadaniu z racji pełnionej funkcji wpływu na tok prowadzonych w tej jednostce postępowań, przy czym obietnica ta została przyjęta w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie szeregu przepisów prawa, wyszczególnionych w treści wniosku, które to zachowanie wypełniło znamiona czynu z art. 228 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Na mocy ww. uchwały zezwolono również na tymczasowe aresztowanie prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. A. M. M.. W dniu 7 października 2020 r. w Sądzie Najwyższym-Izba Dyscyplinarna wydał uchwałę w której odmówiono wyrażenia zgody na tymczasowe aresztowanie prokurator A. M. , utrzymując w mocy zaskarżoną uchwałę w zakresie w jakiej wyrażono zgodę na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w O ławie A. M. M.. Postanowieniem z dnia 8 października 2020 r. Prokurator Okręgowy w W. na podstawie art. 151 § 1i 2 ustawy Prawo o prokuraturze zawiesił w czynnościach prokuratora A. M. M. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Wobec uprawomocnienia się ww. postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego, wszczął w dniu 8 grudnia 2020 r. postępowanie dyscyplinarne.

Postanowienie z dnia 12 kwietnia 2021 r. zaskarżyła obwiniona zarzucając mu obrazę przepisów postępowania tj. art. 6 k.p.k., art. 338 § 1 k.p.k., art. 156 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 98 § 1 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 336 § 1 k.p.k. w zw. z ar. 171 ustawy Prawo o prokuraturze, a także niewspółmierność orzeczonego środka. W treści uzasadnienia odwołania obwiniona wskazała na swój zły stan zdrowia oraz ciężką sytuację rodzinną i finansową związaną z chorobą męża. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskrzonego orzeczenia i przekazanie

do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego zmianę, tak aby obniżenie wynagrodzenia w okresie zawieszenia było możliwe najmniejsze.

Jak wynika z pisma Prokuratury Regionalnej w S. postępowanie dyscyplinarne dotyczące A. M. M. jest w toku, zaś śledztwo Prokuratury Regionalnej w S. prowadzone pod sygn. RP I Ds. (...) zastało zakończone skierowaniem w dniu 21 czerwca 2021 r. aktu oskarżenia przeciwko A. M. M.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Odwołanie prokurator A.M. nie mogło skutkować zmianą zaskarżonego postanowienia.

Odnosząc się do pierwszego z podniesionych zarzutów wskazać należy, że Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym nie miał obowiązku doręczenia obwinionej odpisu wniosku Prokuratora Okręgowego o obniżenie wynagrodzenia, w związku z czym postawiony w tym zakresie zarzut uznać należy za chybiony. W ocenie Sądu, zarzuty obwinionej w zakresie w jakim zarzuca ona niewskazanie w treści uzasadnienia przyczyn obniżenia wynagrodzenia oraz niewzięcie pod uwagę przez Sąd I instancji jej postawy oraz warunków osobistych stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. Jakkolwiek lakonicznie, Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym wskazuje w treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia na charakter zarzucanego prokurator A. M. M. czynu, którego podejrzenie popełnienia stanowiło podstawę do prawomocnego uchylecia immunitetu oraz podkreśla funkcję zabezpieczającą i wychowawczą zawieszenia. Odnosząc się do wysokości orzeczonego obniżenia wskazać należy, że w orzecznictwie wskazuje się, że odstępnie od ustawowego maksimum może mieć miejsce przede wszystkim w sytuacji, w której obwiniony na skutek jego zastosowania popadłby w niedostatek albo przynajmniej w sposób znaczący pogorszyłaby się jego sytuacja majątkowa (*tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2019 r. , sygn. akt II DO 7/19, OSNID 2020/2*). Obwiniona, wystąpienia takich okoliczności w przedmiotowej sprawie nie uprawdopodobniła. Pomimo choroby męża obwinionej, prowadzi on działalność gospodarczą, z której

jak można domniemywać od miesiąca lipca 2021 r. uzyskuje on przychód, wobec czego wynagrodzenie prokurator A. M. M. nie stanowi jedyne źródła utrzymania dla jej rodziny. Dodatkowo nie wpływa na wysokość orzeczonego obniżenia wynagrodzenia fakt finansowego wspierania przez obwinioną zbiorów charytatywnych. Jakkolwiek postawa wskazuje na dużą empatię obwinionej, wpływając na ocenę jej postawy, nie może stanowić jednak bezpośredniej przyczyny zmniejszenia orzeczonego zakresu obniżenia wynagrodzenia.

Sąd Najwyższy podziela wypracowane w orzecznictwie stanowisko podkreślające, że represyjność obniżenia wynagrodzenia, wzmacnia funkcję zabezpieczającą i wychowawczą zawieszenia prokuratora w czynnościach, ma bowiem wzbudzić refleksję nad nieodpowiedzialnym zachowaniem obwinionego poprzez ekonomiczne oddziaływanie i nakłonienie obwinionego do przestrzegania porządku prawnego (*tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2019 r., sygn. akt II DO 3/18, LEX nr 2638110 oraz postanowienie SN z 14.11.2019 r., sygn. akt II DSI 45/19, LEX nr 2747121*).

Nie ulega wątpliwości, że warunkiem koniecznym obniżenia wynagrodzenia wynikającym wprost z treści art. 152 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze jest trwanie stanu zawieszenia w czynnościach służbowych. Decyzja o ograniczeniu uposażenia jest immanentnie związana z równoczesnym zawieszeniem w czynnościach służbowych prokuratora. W przedmiotowej sprawie, mając na uwadze charakter zarzucanych obwinionej czynów, na mocy art. 151 § 2 ustawy Prawo o Prokuraturze zawieszenie w czynnościach to jest nie tylko obligatoryjne, ale i nie może zostać uchylone do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Należy zgodzić się za stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w cytowanym już postanowieniu z dnia 6 czerwca 2019 r., sygn. akt II DO 7/19, w którym Sąd stwierdza, że środek ten ma stanowić niejako zadośćuczynienie dla Skarbu Państwa za brak aktywności zawodowej zawieszonego prokuratora, z drugiej zaś strony - zapewnić obwinionemu prokuratorowi materialne środki do egzystencji.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

